

**REDOGÖRELSE
FÖR RESULTATEN AV 1951 ÅRS TÄCK-
DIKNINGSFÖRSÖK**

FÖRSÖKSÅDELNINGEN

STENCILTRYCK NR 1

**INSTITUTIONEN FÖR LANTRUKETS HYDROTEKNIK
UPPSALA 1952**

Institutionen för lantbrukets hydroteknik delger bl. a. i sin tidskrift *Grundförbättring* resultat från institutionens olika verksamhetsgrenar. Allt material blir emellertid inte föremål för tryckning. Undersökningsresultat av preliminär natur och annat material som av olika anledningar ej ges ut i tryck delges ofta i stencilrad form. Institutionen har ansett det lämpligt att redovisa dylikt material i form av en i fri följd utarbetad serie, benämnd stenciltryck. Serien finns endast tillgänglig på institutionen och kan i mån av tillgång erhållas därifrån.

Adress: Institutionen för lantbrukets hydroteknik, *Uppsala 7*

Stenciltryck

Nr   År   Titel och författare

1—12   Redogörelse för resultaten av täckdikningsförsöken åren 1951—1962

Resultat av 1951 års täckdikningsförsök.

Årets täckdikningsförsök ha med något undantag skördats som bandförsök (nedan beteckn. B-försök). I de fall, där det varit möjligt att ordna med en dubblering av skörden, ha försöken därjämte även skördats på vanligt sätt, med parcellerna uttagna tvärs över dikena (nedan beteckn. A-försök).

Som komplement till de egentliga avståndsförsöken ha i ett antal fall B-försök uttagits på vanliga täckdikningar (nedan beteckn. specialförsök).

Nederbördsförhållanden:

Nederbördsmängden under första kvartalet var för Svealand och Götaland större än normalt. Detta var förhållandet även under april månad särskilt i västra Sverige. Under första hälften av månaden skedde dessutom snöavsmältningen. Maj månad var nederbördsfattig över hela landet. Den torra väderleken fortsatte under de två första veckorna i juni. I augusti erhöll vissa områden i mellansverige betydande nederbördsoverskott.

Antalet skördade försök:

I höstsådda grödor har skördats 4 A-försök, 17 B-försök samt 8 specialförsök.

I vårsådda grödor har skördats 9 A-försök, 22 B-försök samt 5 specialförsök.

I vall har skördats 9 A-försök och 14 B-försök samt 2 specialförsök.

Sammanlagt har alltså skördats 53 avståndsförsök och 7 djupförsök med tillhöra över 4000 parceller. I avståndsförsöken har dubblering av skörden skett i 20 fall.

Höstsödda grödor.

Västerby 1951. Östergötlands län

Matj.: Måttlig mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstraps

B-försök

Dikesavstånd 15 m.

Variations- orsak	Kvadrat- summa	Frihets- grader	Medelkvadr.	F-värde
1.	2.	3.	4.	5.
Total	226.21	19		
Block	225.93	3		
Försöksled	39.97	4	9.99	5.91 ^{NS}
Rest	20.31	12	1.69	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	34.9		100	
2	33.3	~ 1.6	95	
3	33.8	~ 1.1	97	
4	31.8	~ 3.1	91	
5	31.7	~ 3.2	91	

$$m = 0.57 \text{ dt/ha} (1.7\%) \quad m_{diff} = 0.81 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 20 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	66.45	23		
Block	1.10	3		
Försöksled	34.71	5	6.94	3.02 ^{NS}
Rest	30.46	15	2.30	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	31.7		100	
2	33.2	~ 2.5	105	
3	30.6	~ 1.1	97	
4	30.1	~ 1.6	95	
5	30.5	~ 1.2	96	
6	30.3	~ 1.4	96	

$$m = 0.67 \text{ dt/ha} (2.2\%) \quad m_{diff} = 0.94 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 25 m.

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	38,28	23			
Block	10,34	3			
Försöksled	7,73	5	1,55	1,15	
Rest	20,21	15	1,35		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		33,5		100	
2		33,4	± 0,1	100	
3		33,0	± 0,5	99	
4		32,1	± 1,4	96	
5		32,7	± 0,8	98	
6		33,5	± 0	100	

$$m = 0,51 \text{ dt/ha (1,5 %)} \quad m_{diff} = 0,72 \text{ dt/ha}$$

Det föreligger en statistiskt säker skördedepression mellan dikerna å de båda mindre dikesavstädnen, medan det största avståndet ej visar nåmnvärld skördesänkning mellan dikerna. Något bestämt uttalande rörande dikesavständets inverkan på avkastningen kan där för ej göras med ledning av årets försök.

Observationer: Svåra ytvattensläckor omödelbart efter snösmältningen. Rapsen gick ut i svackor och inom lägre belägna delar av fältet, detta skedde utan samband med dikesavstånd eller dikesdjup. Någon skörd av A-försöket utfördes därfor ej. Ett bandförsök uttogs emellertid inom ett område, där rapsen var relativt oskadad.

Upptorkningen tämligen likformig över hela fältet. På ett tidigt stadium mindre skillnader mellan olika dikesavstånd. Mellan olika dikesdjup inga skillnader.

Ekerum 1951. Kalmar län

Jordart: Grovmic-mellansand

Gröda: Höstrybs

A-försök.

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	29,81	7			
Block	22,60	3			
Försöksled	6,48	1	6,43	27,0 ^{xx}	
Rest	0,73	3	0,21		

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	14.7	100
- " - 40 m	12.9 - 1.8	88
$m = 0.24 \text{ dt/ha } (1.7\%)$	$m_{diff} = 0.34 \text{ dt/ha}$	

B-försök

Dikesavstånd 20 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	11.41	23		
Block	4.77	3		
Försöksled	1.40	5	0.28	
Rest	5.24	15	0.35	1.25
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	15.8		100	
2	15.6	+ 0.2	99	
3	16.0	+ 0.2	101	
4	15.9	+ 0.1	101	
5	15.9	+ 0.1	101	
6	16.4	+ 0.6	104	
$m = 0.30 \text{ dt/ha } (1.9\%)$	$m_{diff} = 0.42 \text{ dt/ha}$			

Dikesavstånd 40 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	53.79	43		
Block	4.48	3		
Försöksled	15.16	10	1.52	1.33
Rest	34.15	30	1.14	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	17.0		100	
2	16.5	+ 0.5	97	
3	15.7	- 1.3	92	
4	15.2	- 1.8	89	
5	15.6	- 1.4	92	
6	15.0	- 2.0	88	
7	16.2	+ 0.8	95	
8	15.6	- 1.4	92	
9	15.2	- 1.8	89	
10	15.6	- 1.4	92	
11	15.3	- 1.7	90	
$m = 0.54 \text{ dt/ha } (3.4\%)$	$m_{diff} = 0.76 \text{ dt/ha}$			

Enligt A-försöket föreligger en signifikant skördeminskning för det större dikesavståndet.

B-försöket visar å det större dikesavståndet en mindre skördedepression, vilken emellertid ej kan anges som säker. Enligt bandförsöket synes således i årets försök ett dikesavstånd på 40 m vara tillräckligt.

Lyrungs 1951. Gotlands län

Matj.: Mullrik moränslättlera

Alv: Moränslättlera-lättare moränmellanlera Gröda: Höstraps

B-försök

Dikesavstånd 16 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	25.98	23		
Block	9.66	3		
Försöksled	6.11	5	1.22	2.21
Rest	8.21	15	0.55	
Parc., nr från dike		Skörd dt/ha	Rel. tal	
1		16.6	100	
2		16.4 - 0.2	99	
3		16.5 - 0.1	99	
4		17.5 + 0.9	105	
5		17.5 + 0.9	105	
6		17.6 + 1.0	106	

$$m = 0.37 \text{ dt/ha} (2.2\%) \quad m_{diff} = 0.52 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 22 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	47.38	31		
Block	32.27	3		
Försöksled	4.75	7	0.68	1.39
Rest	10.36	21	0.49	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	17.0	100
2	17.9 + 0.9	105
3	16.9 - 0.1	99
4	17.4 + 0.4	102
5	17.2 + 0.2	101
6	18.0 + 1.0	106
7	17.1 + 0.1	101
8	17.6 + 0.6	104

$$m = 0.35 \text{ dt/ha (2,0 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.49 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 28 II

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	75.56	39			
Block	7.08	3			
Försöksled	32.48	9	3.61	2.71 ^{xx}	
Rest	36.00	27	1.33		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	18.0	100
2	17.5 - 0.5	97
3	17.2 - 0.8	96
4	19.3 + 1.3	107
5	19.5 + 1.5	108
6	18.8 + 0.8	104
7	18.8 + 0.8	104
8	19.6 + 1.6	109
9	19.6 + 1.6	109
10	19.9 + 1.9	111

$$m = 0.51 \text{ dt/ha (3,0 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.80 \text{ dt/ha}$$

Någon skörddepression mellan dikerna har ej registrerats. Skillnad i avkastning mellan de olika dikesavstånden synes således i årets försök ej föreligga.

Observationer: Svåra ytvattenskador omedelbart efter snösmältningen. Rapsen gick ut i svackor och lägre belägna delar av fältet. Beståndet blev därigenom mycket ojämnt - dock utan synbart samband med dikesavståndet. Någon skörd av A-försöket utfördes ej. Ett bändörsök uttogs emellertid inom ett område, där rapsen var relativt oskaded.

Lönkult 1951, Malmöhus län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare moränmellanlera

Alv: Styv moränlera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 10 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	407.27	29			
Block	195.66	5			
Försöksled	37.05	4	9.26	1.06	
Rest	174.56	20	8.73		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	50.7			100	
2	52.8	+ 2.1		104	
3	51.4	+ 0.7		101	
4	50.3	- 0.4		99	
5	53.1	+ 2.4		105	

$$m = 1.21 \text{ dt/ha} (2.3\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.71 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 30 m (tubulerat)

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	218.85	41			
Block	152.88	5			
Försöksled	20.21	6	3.37	2.20 [†]	
Rest	45.76	30	1.53		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	50.8			100	
2	51.6	+ 0.8		102	
3	52.5	+ 1.7		103	
4	52.7	+ 1.9		104	
5	52.6	+ 1.8		104	
6	52.3	+ 1.5		103	
7	52.9	+ 2.1		104	

$$m = 0.51 \text{ dt/ha} (1.0\%) \quad m_{\text{diff}} = 0.72 \text{ dt/ha}$$

Någon skörddepression mellan dikena synes ej föreligga i försöket. Dikesparcellen har vid båda avstånden i genomsnitt givit en lägre skörd än övriga parceller. För 30 m:s avståndet föreligge i detta avseende tendens till statistiskt säkert utslag. Ett dike:

avstånd på 30 meter med tubulerings har således i årets försök givit lika stor avkastning som 10-m:s dikning.

Observationer: Några nämrvärda skillnader ifråga om uppstörning och bärighet har ej iakttagits.

Tyskagården 1951, Skaraborgs län

Matj.: Något mullhaltig lerig grovmo

Alv: Svagt lerig - lerig grovmo

Gröda: Höstråg

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	39.53	5			
Block	6.16	2			
Försöksled	21.66	1	21.66	3.70	
Rest	11.71	2		5.86	
		Skörd dt/ha		Rel. tal	
Dikesavstånd 18 m		31.5		100	
- " -	36 m	35.1 + 3.6		111	
m = 1.31 dt/ha (3.9 %)	m _{diff} = 1.84 dt/ha				

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	161.04	25			
Block	78.27	3			
Försöksled	7.75	5	1.55		
Rest	75.02	15	5.00		
Parc. nr från d ike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		31.6		100	
2		32.5 + 0.9		103	
3		31.4 ± 0.2		99	
4		31.6 ± 0		100	
5		32.3 + 0.7		102	
6		31.0 - 0.6		98	
m = 1.03 dt/ha (3.2 %)	m _{diff} = 1.45 dt/ha				

Dikesavstund 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	610.13	47			
Block	346.05	3			
Försöksled	83.80	11	7.62		1
Rest	180.28	33	5.46		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha	Rel. tal		
1	32.1		100		
2	34.9	+ 2.8	109		
3	35.5	+ 3.4	111		
4	34.8	+ 2.7	108		
5	35.5	+ 3.4	111		
6	33.6	+ 1.5	105		
7	34.4	+ 2.3	107		
8	34.2	+ 2.1	107		
9	35.0	+ 2.9	109		
10	35.2	+ 3.1	110		
11	35.5	+ 3.4	111		
12	37.6	+ 5.5	117		

$$m = 1.10 \text{ dt/ha (3.2 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.55 \text{ dt/ha}$$

Det större dikesavståndet har i A-försöket givit en högre skörd. Utslaget kan emellertid ej anges som säkert.

Enligt B-försöket förefinnes ingen skördedepression mellan dikena. Någon skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstunden synes således i årets försök ej föreligga.

Observationer: Skillander mellan försöksleden ifrån om upp-torkning eller bärighet har ej iakttagits.

Gammalstorp 1951. Skaraborgs län

Matj.: Mjälig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	740.84	23			
Block	232.22	5			
Försöksled	279.04	3	93.01		6.08**
Rest	229.58	15	15.31		

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	17.2	100
" " 16 m	17.3 + 0.1	101
" " 24 m	13.9 - 3.3	81
" " 48 m	9.6 - 7.6	56
$m = 1.50 \text{ dt/ha}$ (10.7 %)	$m_{\text{diff}} = 2.12 \text{ dt/ha}$	

B-försök

Dikesavstånd 10 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	261.49	59		
Block	40.59	11		
Försöksled	94.95	4	23.74	8.30 ~~XXXX~~
Rest	125.95	44	2.86	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	25.8		100	
2	24.6 - 1.2		95	
3	23.4 - 2.4		91	
4	22.9 - 2.9		89	
5	22.7 - 3.1		88	
$m = 0.46 \text{ dt/ha}$ (1.9 %)	$m_{\text{diff}} = 0.65 \text{ dt/ha}$			

Dikesavstånd 16 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	321.40	23		
Block	68.49	3		
Försöksled	158.65	5	31.75	5.04 ~~XXX~~
Rest	94.28	15	6.29	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	26.0		100	
2	24.1 - 1.9		93	
3	22.5 - 3.7		86	
4	20.1 - 5.9		77	
5	19.7 - 6.3		76	
6	19.9 - 6.1		77	
$m = 1.17 \text{ dt/ha}$ (5.3 %)	$m_{\text{diff}} = 1.66 \text{ dt/ha}$			

Dikesavstånd 24 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	137.84	31		
Block	3.35	3		
Försöksled	97.23	7	13.89	7.85 ***
Rest	37.26	21	1.77	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	22.1		100	
2	20.7	~ 1.4	94	
3	18.6	~ 3.1	84	
4	18.7	~ 3.4	85	
5	18.3	~ 3.8	83	
6	18.2	~ 3.9	82	
7	17.0	~ 5.1	77	
8	17.2	~ 4.9	78	

$$m = 0.62 \text{ dt/ha. (3.3 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.87 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 48 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	553.62	31		
Block	152.69	1		
Försöksled	297.99	15	19.87	3.59 **
Rest	82.94	15	5.53	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	22.8		100	
2	16.9	~ 5.9	74	
3	15.0	~ 7.8	66	
4	11.9	~ 10.9	52	
5	12.5	~ 10.3	55	
6	13.1	~ 9.7	57	
7	12.5	~ 10.3	55	
8	12.1	~ 10.7	53	
9	13.3	~ 9.5	58	
10	12.2	~ 10.6	54	
11	11.2	~ 11.6	49	
12	12.2	~ 10.6	54	
13	12.0	~ 10.8	53	
14	11.9	~ 10.9	52	
15	12.2	~ 10.6	54	
16	10.5	~ 12.3	46	

$$m = 1.55 \text{ dt/ha (11.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 2.20 \text{ dt/ha}$$

"sluttningsförsöket" Dikes avstånd 16 m.

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	107.53	23			
Block	44.58	3			
Försöksled	31.57	5	6.31		3.02*
Rest	31.38	15	2.09		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		21.9		100	
2		19.8 - 2.1		90	
3		19.3 - 2.6		88	
4		19.5 - 2.4		89	
5		19.6 - 2.3		89	
6		18.4 - 3.5		84	

$$m = 0.67 \text{ dt/ha} (3.4\%) \quad m_{\text{diff}} = 0.90 \text{ dt/ha}$$

A-försöket visar en statistiskt säker skördeminskning för det största dikesavståndet. I övrigt föreligger inga säkra skillnader.

B-försöket har registrerat statistiskt säkra skördedepresioner mellan dikena å samtliga avstånd - även i "sluttningsförsöket". Med ledning av de utslag som erhållits i årets bandförsök synes ett dikesavstånd på 12 - 14 meter vara erforderligt.

Observationer: Grödan skadad genom uppfrysning. Särskilt tydligt framträdde uppfrysningsskedorna å områden med större dikesavstånd. Mindre skillnader i upptorkning kunde iakttagas på ett tidigt stadium under våren.

Vår Nulgården 1951, Skaraborgs län

Matj.: Vättlig mullhaltig styv lera

Aly: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

A-försöket

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	620.74	20			
Block	426.28	6			
Försöksled	10.51	2	5.26		
Rest	183.95	12	15.33		2.91

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 12 m	41.9	100
- " - 16 m	42.1 + 0.2	100
- " - 24 m	40.6 - 1.3	97
$m = 1.40 \text{ dt/ha } (3.4\%)$	$m_{diff} = 1.98 \text{ dt/ha}$	

B-försök

Dikesavstånd 12 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	661.99	35		
Block	336.83	5		
Försöksled	71.70	5	14.34	1.41
Rest	253.46	25	10.14	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39.7	100
2	42.2 + 2.5	106
3	37.9 - 1.8	95
4	39.2 - 0.5	99
5	39.4 - 0.3	99
6	38.7 - 1.0	97

$m = 1.23 \text{ dt/ha } (3.1\%)$ $m_{diff} = 1.74 \text{ dt/ha}$

Dikesavstånd 16 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	274.63	23		
Block	28.96	3		
Försöksled	42.88	5	8.58	
Rest	202.79	15	13.52	1.58

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38.0	100
2	37.4 - 0.6	98
3	40.2 + 2.2	106
4	39.7 + 1.7	104
5	37.0 - 1.0	97
6	36.9 - 1.1	97

$m = 1.74 \text{ dt/ha } (4.6\%)$ $m_{diff} = 2.46 \text{ dt/ha}$

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	551.23	53			
Block	61.19	5			
Försöksled	311.59	8	38.95	8.73 ^{***}	
Rest	178.35	40	4.46		

Parc.	nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1		40.9	100
2		40.5 = 0.4	99
3		37.0 = 3.9	90
4		36.9 = 4.0	90
5		35.9 = 5.0	88
6		35.3 = 5.6	86
7		35.1 = 5.8	86
8		34.4 = 6.5	84
9		34.8 = 6.1	85

$$m = 0.81 \text{ dt/ha} (2.2\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.15 \text{ dt/ha}$$

Enligt A-försöket föreligger ingen skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavständen.

B-försöket har för det största avståndet givit en statistiskt säker skördedepression mellan dikena.

Observationer: Några skillnader i upptorkning mellan försöksleden kunde ej iakttagas under våren.

Holmen 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 8 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	66.38	23			
Block	38.95	7			
Försöksled	4.31	2	2.16	1.31	
Rest	23.12	14	1.65		
Parc.	nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal		
1		24.3	100		
2		23.8 = 0.5	98		
3		23.2 = 1.1	95		

$$m = 0.43 \text{ dt/ha} (1.8\%) \quad m_{\text{diff}} = 0.60 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	55.53	35			
Block	42.53	5			
Försöksled	13.93	5	2.79		2.41 ⁺
Rest	29.07	25	1.16		
Parc, nr från dike		Skörd dt/ha	Rel. tal		
1		20.6	100		
2		19.4 $\approx$ 1.2	94		
3		19.1 $\approx$ 1.5	93		
4		19.5 $\approx$ 1.1	95		
5		18.9 $\approx$ 1.7	92		
6		19.0 $\approx$ 1.6	92		

$$m = 0.49 \text{ dt/ha} (2.1\%) \quad m_{diff} = 0.57 \text{ dt/ha}$$

En mindre skörddepression mellan dikena föreligger vid båda avstånden. För 16-m:s avståndet tenderar denna att vara säker. Ett dikesavstånd mindre än 16 meter synes emellertid inte med ledning av årets försök motiverat.

Observation: Inga skillnader i upptörkning.

Kvarntorp 1951, Vämlands län

Matj.: Måttligt nullhaltig styvare mellanlora

Alv: Styv lera

Gröda: Höstverte

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	386.95	47			
Block	75.11	7			
Försöksled	182.25	5	36.45		9.86 ^{MEDE}
Rest	129.59	35	3.70		
Parc, nr från dike		Skörd dt/ha	Rel. tal		
1		20.4	100		
2		20.4 $\approx$ 0	100		
3		17.7 $\approx$ 2.1	87		
4		16.4 $\approx$ 4.0	80		
5		15.4 $\approx$ 5.0	75		
6		16.6 $\approx$ 3.8	81		

$$m = 0.68 \text{ dt/ha} (3.8\%) \quad m_{diff} = 1.51 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 27 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		491.70	35		
Block		245.36	3		
Försöksled		122.48	9	13.61	2.97 ^{**}
Rest		123.86	27	4.59	
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		21.1		100	
2		21.7 + 0.6		103	
3		22.9 + 1.8		109	
4		20.3 - 0.8		96	
5		18.5 - 2.8		87	
6		17.2 - 3.9		82	
7		18.6 - 2.5		88	
8		18.3 - 2.8		87	
9		18.1 - 3.0		86	

$$m = 1.07 \text{ dt/ha (5.5 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.51 \text{ dt/ha}$$

En statistiskt säker skördedepression föreligger å båda dikesavstånden. Med beräkning av utslagenas storlek synes i årets försök ett större dikesavstånd än 18 meter ej motiverat.

Observationer: Något sämre upptorkning å de större dikesavstånden. Ingen uppfrystning. Vattenställor i dikenas närhet på grund av dålig planering efter dikeningen.

Djurby 1951, Uppsala län

Specialförsök: Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Måttligt mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		112.77	35		
Block		45.52	5		
Försöksled		2.45	5	0.49	
Rest		64.80	25	2.59	5.29

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	44.4	100
2	43.6 $\sim$ 0.8	98
3	43.8 $\sim$ 0.6	99
4	43.8 $\sim$ 0.6	99
5	44.1 $\sim$ 0.3	99
6	43.8 $\sim$ 0.6	99

$$m = 0.63 \text{ dt/ha (1.4 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.89 \text{ dt/ha}$$

Någon skördedepression mellan diken synes ej föreligga. Under de förhållanden som varit rådande under året torde därför ett något större dikesavstånd än det i försöket prövade ur avkastningsynpunkt vara tillräckligt.

Söderby 1951. Uppsala län

Speciafförsök. Skördens verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 20 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	501.50	44			
Block	41.24	4			
Försöksled	29.21	8		3.65	
Rest	223.05	32	6.97		1.91

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	43.4	100
2	45.2 $\pm$ 1.8	104
3	43.7 $\pm$ 0.3	101
4	43.4 $\pm$ 0	100
5	45.3 $\pm$ 1.9	104
6	44.9 $\pm$ 1.5	103
7	45.2 $\pm$ 1.8	104
8	43.9 $\pm$ 0.5	101
9	44.7 $\pm$ 1.3	103

$$m = 1.28 \text{ dt/ha (2.9 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.82 \text{ dt/ha}$$

Någon skördedepression mellan diken synes ej föreligga. Under de förhållanden som varit rådande under året torde därför ett något större dikesavstånd än det i försöket prövade ur avkastningsynpunkt vara tillräckligt.

Elfärde 1951. Uppsala län

Speciafförsök: Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Något mullhaltig styvare mellanlora

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 22 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	286.33	41		
Block	104.03	5		
Försöksled	46.40	6	7.73	1.71
Rest	135.90	30	4.53	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tel	
1	41.4		100	
2	43.5 + 2.1		105	
3	42.6 + 1.2		103	
4	43.5 + 2.1		105	
5	43.1 + 1.7		104	
6	44.3 + 2.9		107	
7	44.9 + 3.5		108	

$$m = 0.86 \text{ dt/ha} (2.0\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.22 \text{ dt/ha}$$

Någon skördedepression mellan dikerna synes ej föreligga. Där emot finns tendens till en skördesänkning invid dikerna, troligen orsakad av den vid dikningen uppgrävda alven.

Under de förhållanden som varit rådande under året torde således ett något större dikesavstånd ha det i försöket prövade ur avkastningssympunkt vara fullt tillräckligt.

Henriksberg 1951. Uppsala län

Speciafförsök: Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Något mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 20 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	557.18	55		
Block	242.58	6		
Försöksled	42.03	7	6.12	1.02
Rest	251.77	42	5.99	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	50.7	100
2	51.3 + 0.6	101
3	50.9 + 0.2	100
4	49.3 - 1.4	97
5	49.7 - 1.0	98
6	49.8 - 0.9	98
7	49.0 - 1.7	97
8	49.0 - 1.7	97

$$m = 0.89 \text{ dt/ha (1.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.27 \text{ dt/ha}$$

En mindre skördedepression - dock ej statistiskt säker - synes föreligga mellan dikena.

Stora Kil, Uppsala län

Specialförsök. Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Mullrik mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		247.65	47		
Block		97.22	7		
Försöksled		51.26	5	10.25	3.62 ^{**}
Rest		99.17	35	2.83	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	39.6	100
2	41.4 + 1.8	105
3	41.9 + 2.3	106
4	41.4 + 1.8	105
5	41.8 + 2.2	106
6	42.7 + 3.1	108

$$m = 0.54 \text{ dt/ha (1.3 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.76 \text{ dt/ha}$$

Det föreligger en signifikant skördedepression invid dikena. Under de förhållande som varit rådande under året torde därför ett något större dikesavstånd än det i försöket prövade ur avkastningsynpunkt vara tillräckligt.

Sneby 1951, Uppsala län

Speciafförsök, Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Mågot mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 24 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	1017.72	29		
Block	785.72	4		
Försöksled	45.58	5	9.12	
Rest	186.42	20	9.32	1.02
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	30.9		100	
2	33.4 + 2.5		108	
3	33.9 + 3.0		110	
4	34.7 + 3.8		114	
5	34.0 + 3.1		110	
6	33.5 + 2.5		108	

$$m = 1.34 \text{ dt/ha} (4.0\%) \quad m_{diff} = 1.89 \text{ dt/ha}$$

En skördedepresjon synes föreligga intill dikerna. Denna är emellertid ej statistiskt säker.

Uddy 1951, Uppsala län

Speciafförsök, Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera.

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	249.89	35		
Block	59.64	3		
Försöksled	38.47	8	4.81	
Rest	151.78	24	6.32	1.31

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	41.3	100
2	43.4 + 2.1	105
3	42.4 + 1.1	103
4.	42.9 + 1.6	104
5	40.9 - 0.4	99
6	40.4 - 0.9	98
7	42.7 + 1.4	103
8	42.1 + 0.8	102
9	41.0 - 0.3	99

$$m = 1.18 \text{ dt/ha (2.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.07 \text{ dt/ha}$$

Någon skördedepression mellan dikerna synes ej föreligga. Under de förhållanden som varit rådande under året torde därför ett något större dikesavstånd än det i försöket prövade ur avkastnings-synpunkt vara tillräckligt.

Blomstervängen 1951, Hallands län

Specialförsök. Skördens verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj. Något mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Höstvete

Beförsök

Dikesavstånd 12 m

1	2.	3.	4.	5.
Total	1229.70	23		
Block	1149.01	7		
Försöksled	0.69	2	0.35	
Rest	80.59	14	5.76	16.46

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27.4	100
2	27.0 - 0.4	99
3	27.1 - 0.3	99

$$m = 0.85 \text{ dt/ha (3.1 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.20 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnyärd skördedépression mellan dikerna synes ej föreligga. Under de förhållanden, som varit rådande under året, torde därför ett något större dikesavstånd än det i försöket prövat ur avkastningssynpunkt vara tillräckligt.

Värsödda grödor.

Märsta 1951, Uppsala län

Matj.: Något mullkaktig mellanlera

Alv: Mellanlera - styv lera

Gröda: Blandsöd

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	216.38	35			
Block	111.08	5			
Dikesavstånd	10.97	2	5.49		2.09
Dikesdjup	1.25	1	1.25		

Samspel:

Avst. x block	50.51	10	5.05	1.92
Block x djup	16.06	5	3.21	1.22
Djup x avst.	0.23	2	0.12	
Rest	26.28	10	2.63	

	Skörd dt/ha	Rel. tel
Dikesavstånd 13.5 m	24.6	100
" 18.0 m	23.3 - 1.3	95
" 27.0 m	23.9 - 0.7	97
Dikesdjup 0.7 m	24.1	100
" 1.1 m	23.8 - 0.3	98

$$m_{avst.} = 0.42 \text{ dt/ha (1.7 \%)} \quad m_{diff} = 0.59 \text{ dt/ha}$$

$$m_{djup} = 0.35 \text{ dt/ha (1.5 \%)} \quad m_{diff} = 0.50 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 13.5 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	273.88	47			
Block	202.33	7			
Försöksled	4.29	5	0.86		
Rest	67.26	35	1.92		2.23

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27.1	100
2	27.0 ± 0.1	100
3	27.3 ± 0.2	101
4	27.7 ± 0.6	102
5	27.4 ± 0.3	101
6	27.1 ± 0	100

$$m = 0.45 \text{ dt/ha (1.6 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.63 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 27 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	796.19	95			
Block	496.43	7			
Försöksled	46.98	11	4.27		1.30
Rest	252.78	77	5.28		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	25.7	100
2	25.2 ~ 0.5	98
3	27.1 ± 1.4	105
4	26.4 ± 0.7	103
5	26.4 ± 0.7	103
6	25.6 ~ 0.1	100
7	25.6 ~ 0.1	100
8	26.4 ± 0.7	103
9	26.2 ± 0.5	102
10	25.3 ~ 0.4	98
11	24.8 ~ 0.9	96
12	25.3 ~ 0.4	98

$$m = 0.58 (2.3 \%) \quad m_{\text{diff}} = 0.82 \text{ dt/ha}$$

Varken A- eller B-försöket har i årets försök givit skillnader i avkastning mellan försöksleden.

Observation: Skillnader i upptorkning sår ej förekommit.

Håga 1951, Uppsala län

Matj.: Något mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Hævre

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	161.65	35		
Block	88.46	5		
Försöksled	11.58	5	2.32	
Rest	61.61	25	2.46	1.06
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	27.1		100	
2	26.2	- 0.9	97	
3	27.5	+ 0.4	101	
4	26.4	- 0.7	97	
5	26.5	- 0.6	98	
6	26.0	- 1.1	96	

$$m = 0.60 \text{ dt/ha} (2.2\%) \quad m_{diff} = 0.84 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	195.55	71		
Block	45.49	5		
Försöksled	31.95	11	2.90	1.35
Rest	118.11	55	2.15	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	25.1		100	
2	23.7	- 1.4	94	
3	24.0	- 1.1	96	
4	24.1	- 1.0	96	
5	24.6	- 0.5	98	
6	24.4	- 0.7	97	
7	24.5	- 0.6	98	
8	24.0	- 1.1	96	
9	25.4	+ 0.3	101	
10	25.8	+ 0.7	103	
11	24.9	- 0.2	99	
12	25.2	+ 0.1	100	

$$m = 0.56 \text{ dt/ha} (1.9\%) \quad m_{diff} = 0.79 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skördedepression mellan dikerna har ej registrerats. Skillnad i avkastning mellan de prövade sikesavständen synes således i årets försök ej föreligga.

Observationer: Några skillnader i uppstörkning ha ej iakttagits

Törsta 1951, Södermanlands län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Värvete

B-försök

Dikesavstånd 14 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	472.84	23		
Block	442.76	3		
Försöksled	12.64	5	2.53	2.18 ⁺
Rest	17.44	15	1.16	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	16.7		100	
2	16.7 ± 0		100	
3	17.8 + 1.1		107	
4	16.8 + 0.1		101	
5	15.6 - 1.1		93	
6	15.9 - 0.8		95	

$$m = 0.54 \text{ dt/ha (3.3 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.76 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 28 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	600.51	47		
Block	467.49	3		
Försöksled	39.12	11	3.56	
Rest	153.90	33	4.66	1.31
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	16.7		100	
2	17.2 + 0.5		103	
3	14.9 - 1.8		89	
4	14.6 - 2.1		87	
5	14.8 - 1.9		89	
6	15.7 - 1.0		94	
7	15.7 - 1.0		94	
8	16.3 - 0.4		98	
9	16.6 - 0.1		99	
10	15.3 - 1.4		92	
11	16.4 - 0.3		98	
12	17.4 + 0.7		104	

$$m = 1.08 \text{ dt/ha (6.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.53 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skördedepression mellan diken har ej registrerats. Skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden synes

således i årets försök ej föreligga.

Observationer: Tidigt på våren skillnader i upptorkning.
Vid tiden för vårbruket hade dessa utjämtnats. Grödan skadad av
svartrost.

Lövsta 1951, Gotlands län

Matj.: Något mullhaltig sandig moränslättlera

Alv: Moig moränslättlera

Gröda: Korn

A-försök

1.	2.	3.	4.	5.
Total	26.94	7		
Block	25.06	3		
Försöksled	0.18	1	0.18	
Rest	1.70	3	0.57	3.17

	Skörd dt/ha	Rel. tel
Dikesavstånd 18 m	20.4	100
" " 36 m	20.1 - 0.3	99

$$m = 0.37 \text{ dt/ha (1.8 %)} \quad m_{\text{diff}} = 0.52 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	283.07	23		
Block	251.85	3		
Försöksled	5.47	5	1.09	
Rest	25.75	15	1.72	1.58

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tel
1	21.0	100
2	22.3 + 1.3	106
3	22.4 + 1.4	107
4	21.6 + 0.6	103
5	21.4 + 0.4	102
6	21.5 + 0.5	103

$$m = 0.66 \text{ dt/ha (3.1 %)} \quad m_{\text{diff}} = 0.94 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	79.74	47		
Block	38.45	3		
Försöksled	7.05	11	0,64	
Rest	34.24	33	1.04	1.63
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	20.5		100	
2	21.1 + 0.6		103	
3	21.1 + 0.6		103	
4	21.8 + 1.3		106	
5	21.2 + 0.7		103	
6	20.7 + 0.		101	
7	21.5 + 1.0		105	
8	21.4 + 0.9		104	
9	21.6 + 1.1		105	
10	21.3 + 0.8		104	
11	20.9 + 0.4		102	
12	20.7 + 0.2		101	

$$m = 0.51 \text{ dt/ha} (2.4\%) \quad m_{diff} = 0.72 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skördedepression mellan dikena har ej registrerats. Skillnad i avkastning mellan de prövade sikesavständerna synes således i årets försök ej föreligga.

Hammarby 1951, Blekinge län

Matj.: Måttligt nullhaltig lerig mo

Alv: Lerig mo

Gröda: Blandsäd

B-försök

Dikesavstånd 16 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	173.32	23		
Block	59.06	3		
Försöksled	12.14	5	2.43	
Rest	102.12	15	6.61	2.72

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	50.3	100
2	50.4 + 0.1	100
3	48.7 - 1.6	97
4	50.9 + 0.6	101
5	49.9 - 0.4	99
6	50.6 + 0.3	101

$$m = 1.28 \text{ dt/ha} (2.6\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.89 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 32 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	214,07	47			
Block	16,07	3			
Försöksled	29,80	11	2,71		
Rest	168,20	33	5,10	1,88	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	47.2	100
2	48.6 + 1.4	103
3	48.6 + 1.4	103
4	50.1 + 2.9	106
5	49.2 + 2.0	104
6	49.7 + 2.5	105
7	49.7 + 2.5	105
8	49.7 + 2.5	105
9	48.8 + 1.6	103
10	49.7 + 2.5	105
11	48.6 + 1.4	103
12	48.4 + 1.2	103

$$m = 1.13 \text{ dt/ha} (2.3\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.60 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skördedepression mellan dikena har ej registrerats. Skillnaden i avkastning mellan de prövade dikesavstädnen synes således i årets försök ej föreligga.

Övragörd 1951. Kristianstads län

Matj.: Mullrik styy lera

Alv: Styy lera

Gröda: Värvete

A-försök (dikeavstånd)

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	35,38	14			
Block	11,16	4			
Försöksled	7,69	2	3,85	1,86	
Rest	16,53	8	2,07		

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 10 m	11.3	100
- " - 30 m med tubulering	10.1 + 1.2	89
Stamdikning	9.6 + 1.7	85
$m = 0.64 \text{ dt/ha } (6.2\%)$	$m_{diff} = 0.90 \text{ dt}$	

A-försök (dikesdjup)

	1.	2.	3.	4.	5.
T-tal	25.32	10			
Block	14.55	4			
Försöksled	7.39	1	7.39		8.69 ⁺
Rest	3.38	4	0.85		

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0.7 m	10.4	100
- " - 1.1 m	12.1 + 1.7	116
$m = 0.42 \text{ dt/ha } (3.8\%)$	$m_{diff} = 0.59 \text{ dt/ha}$	

B-försök

Dikesavstånd 10 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	145.33	49			
Block	111.30	9			
Försöksled	7.00	4	1.75		2.33 ⁺
Rest	27.03	36	0.75		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12.5	100
2	13.6 + 1.1	109
3	12.9 + 0.4	103
4	12.7 + 0.2	102
5	12.6 + 0.1	101

$m = 1.28 \text{ dt/ha } (1.2\%)$ $m_{diff} = 0.40 \text{ dt/ha}$

Dikesavstånd 30 m (tubulerat)

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	77.21	39			
Block	21.17	3			
Försöksled	33.86	9	3.76		4.59 ^{***}
Rest	22.18	27	0.82		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		14.3		100	
2		13.4	~ 0.9	94	
3		12.0	~ 2.3	84	
4		11.7	~ 2.6	82	
5		11.4	~ 2.9	80	
6		11.6	~ 2.7	81	
7		12.1	~ 2.2	85	
8		12.0	~ 2.3	84	
9		11.1	~ 3.2	78	
10		11.8	~ 2.5	83	

$$m = 0.46 \text{ dt/ha (3.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.65 \text{ dt/ha}$$

A-försöket visar skördeminskning för större dikesavstånd. Utslagen är emellertid ej statistiskt säkra. Ifråga om dikesdjupet har dock emellertid ej sannolikt varit en faktor i dikesavståndet.

Enligt B-försöket föreligger en säker skördedepression mellan dikerna å det större avståndet - i årets försök dock ej tillräckligt stor för att motivera en minskning av detsamma.

Observationer: Under senhösten 1950 sämre bärighet inom lägre belägna delar av fältet - särskilt å områden med enbart stamdkning. Svårigheter att utföra höstplöjningen förelag. I våras iakttoogs på ett tidigt stadium mindre skillnader i upptörkning mellan försöksleden.

Svalövsgården 1951. Malmöhus län

Matj.: Måttligt mullhaltig sandig moränlättlera

Alv: Sandig moränlättlera

Gröda: Korn

B-försök

Dikesavstånd 14 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	598.94	35			
Block	429.97	5			
Försöksled	27.60	5	5.52		
Rest	141.37	25	5.66		1.03

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30.1	100
2	31.4 + 1.3	104
3	29.4 - 0.7	98
4	30.0 - 0.1	100
5	31.7 + 1.6	105
6	30.7 + 0.6	102

$$m = 0.87 \text{ dt/ha} (2.8\%) \quad m_{diff} = 1.21 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstund 28 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	1042.91	35		
Block	923.33	5		
Försöksled	19.21	5	3.84	
Rest	100.37	25	4.01	1.04

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30.4	100
2	31.3 + 0.9	103
3	32.4 + 2.0	107
4	32.3 + 1.9	106
5	31.7 + 1.3	104
6	31.7 + 1.3	104

$$m = 0.73 \text{ dt/ha} (2.3\%) \quad m_{diff} = 1.04 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skörddepression mellan dikene har ej registrerats. Skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstunden synes således i årets försök ej föreligga.

Sötåsen 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhållig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

A-försök

1.	2.	3.	4.	5.
Total	27.63	7		
Block	12.44	3		
Försöksled	1.20	1	1.20	
Rest	13.99	3	4.66	3.88

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	36.4	100
" " 36 m	37.2 + 0.8	102

$$m = 1.08 \text{ dt/ha (2.9 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.52 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	133.02	42		
Block	7.17	5		
Försöksled	22.06	6	3.68	1.06
Rest	103.79	30	3.46	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	39.2		100	
2	37.4	- 1.8	95	
3	37.1	- 2.1	95	
4	38.2	- 1.0	97	
5	37.2	- 2.0	95	
6	37.7	- 1.5	96	
7	38.7	- 0.5	99	

$$m = 0.76 \text{ dt/ha (2.3 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.07 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	307.34	83		
Block	23.88	5		
Försöksled	107.08	13	8.24	3.03 ^{SEK}
Rest	176.58	65	2.72	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	39.4		100	
2	36.3	- 3.1	92	
3	37.5	- 2.1	95	
4	35.4	- 4.0	90	
5	37.1	- 2.3	94	
6	36.6	- 2.8	93	
7	35.7	- 3.7	91	
8	36.7	- 2.7	93	
9	37.1	- 2.3	94	
10	35.7	- 3.7	91	
11	36.1	- 3.3	92	
12	35.7	- 3.7	91	
13	35.5	- 3.9	90	
14	34.6	- 4.0	88	

$$m = 0.67 \text{ dt/ha} (1.3 \%) \quad m_{\text{diff}} = 0.95 \text{ dt/ha}$$

A-försöket visar ingen skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavständen.

Enligt B-försöket föreligger en signifikant skördedepression mellan dikerna å det närra avståndet - i årets försök dock ej tillräckligt stor för att motivera en minskning av detta sätt.

Observationer: Inga skillnader i upptorkning.

Ryholm 1951, Skaraborgs län

Matj.: Mullrik styrvara mellanlera

Älv: Styv lera

Gröda: Värveče

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	76.74	17			
Block	43.44	2			
Försöksled	7.87	5	1.57		
Rest	25.45	10	2.54	1.62	
Parc., nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		39.2		100	
2		40.6 + 1.4		104	
3		40.3 + 1.1		103	
4		41.2 + 2.0		105	
5		40.4 + 1.2		103	
6		40.6 + 1.4		104	

$$m = 0.86 \text{ dt/ha} (2.1 \%) \quad m_{\text{diff}} = 1.21 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	218.93	35			
Block	64.64	2			
Försöksled	61.22	11	5.57	1.32	
Rest	93.07	22	4.23		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	42.9	100
2	40.0	93
3	38.4	90
4	39.5	92
5	38.2	89
6	38.7	90
7	38.5	90
8	39.4	92
9	40.3	94
10	39.5	92
11	39.2	91
12	40.5	94

$$\bar{m} = 1.11 \text{ dt/ha } (3.5\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.57 \text{ dt/ha}$$

Någon statistiskt säker skörddepression mellan dikerna föreligger ej. Det större diketavståndet visar i årets försök ge en tillräckligt god torrläggning.

Förstena 1951, Ålvaborgs län

Matj.: Mullrik styvare mellanlora

Aktv: Styv lera

Gröda: Havre

A-försök

Avtändsförsöket

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	197.30	14			
Block	173.15	4			
Försöksled	3.17	2		1.59	
Rest	20.98	8		2.62	1.65

Skörd dt/ha Rel. tal

Dikeavstånd 16 m	33.0	100
= " = 24 m	32.6 - 0.4	99
= " = 32 m	31.9 - 1.1	97

$$\bar{m} = 0.71 \text{ dt/ha } (2.2\%) \quad m_{\text{diff}} = 1.01 \text{ dt/ha}$$

Djupförsöket

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	336.24	9			
Block	306.65	4			
Försöksled	13.68	1		13.68	3.44+
Rest	15.91	4		3.98	

	Skörd dt/ha.	Rel. tal
Dikesdjup 0.7 m	28.4	100
" " 1.0 m	30.6 + 2.5	108
m = 0,88 dt/ha (5,0 %) m _{diff} = 1,25 dt/ha		

A-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	111,56	35			
Block	17,43	5			
Försöksled	29,05	5	5,81	2,23 ⁺	
Rest	65,08	25	2,60		
Parec. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		30,7		100	
2		29,4	- 1,7	96	
3		29,3	- 2,4	92	
4		28,5	- 2,2	93	
5		28,1	- 2,5	92	
6		29,3	- 1,2	95	

m = 0,65 dt/ha (2,3 %) m_{diff} = 0,92 dt/ha

Dikesavstånd 32 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	53,33	35			
Block	5,48	3			
Försöksled	12,39	8	1,55	1,05	
Rest	35,46	24	1,48		
Parec. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		30,9		100	
2		29,4	- 1,5	95	
3		29,3	- 1,6	95	
4		29,9	- 1,0	97	
5		29,5	- 1,4	95	
6		28,7	- 2,2	93	
7		29,9	- 1,0	97	
8		29,5	- 1,4	95	
9		29,4	- 1,5	95	

m = 0,60 dt/ha (2,1 %) m_{diff} = 0,85 dt/ha

A-försöket har ifråga om olika dikesavstånd givit en mindre, ej statistiskt säker skördeminskning för 32-m:s avståndet. I djup-

försöket har erhållit en skördeökning för det sörre dikeödjuret med tendens till årligt säkert utslag.

I B-försöket föreligger mindre skördedepressioner, vilka ej kunna anges som säkra. Det större fältet avståndet synes därför enligt föret B-försök vara tillräckligt.

Observationer: På tidigt stadium under våren förelåg skillnader i upptorkning mellan olika dikeavstånd. Vid tiden för vårbruket hade dessa utjämnats. Mellan olika dikeödjur kunde ifråga om upptorkning ej märkas några skillnader.

Falkenå 1951. Örebro län

Matj.: Möttligt mullhaltig mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	377.65	11			
Block	190.71	3			
Försöksvärd	19.86	2		9.93	
Rest	167.08	6		27.85	2.80
		Skörd dt/ha		Rel. tal	
Dikesavstånd 16 m		38.8		100	
- " - 24 m		36.5 - 2.3		94	
- " - 32 m		35.8 - 3.0		92	

$m = 2.64 \text{ dt/ha}$ $m_{diff} = 2.73 \text{ dt/ha}$
 (7.1%)

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		16.15	15		
Block		2.08	3		
Försöksled		1.89	3	0.63	
Rest		12.18	9	1.35	2.14

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	32.9	100
2	32.3 $\pm$ 0.6	98
3	32.9 $\pm$ 0	100
4	32.1 $\pm$ 0.8	98

$$m = 0.58 \text{ dt/ha (1.8 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.82 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 32 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	126.39	31		
Block	28.88	5		
Försöksled	12.94	7	1.85	
Rest	84.57	21	4.03	2.18

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	30.7	100
2	28.5 $\pm$ 2.2	93
3	29.6 $\pm$ 1.1	96
4	29.0 $\pm$ 1.7	94
5	29.5 $\pm$ 1.2	96
6	29.5 $\pm$ 1.2	96
7	28.8 $\pm$ 1.9	94
8	28.9 $\pm$ 1.8	94

$$m = 1.00 \text{ dt/ha (3.4 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 1.41 \text{ dt/ha}$$

I A-försöket har erhållits skördminskning för de större dikesavständen. Utslagen ligga emellertid helt inom felgränserna.

B-försöket visar mindre ej statistiskt säkra depressioner mellan dikena. Det större dikesavståndet synes därför enligt Årets B-försök vara tillräckligt. B-förslaget uttaget inom försöksområde högre belägna del.

Observationer: På grund av högt vattenstånd i avloppet (Kräcklingeån) under våren försenades upptorkningen. Särskilt märkbart var detta inom de områdena fältets lägre belägna delar, där det största dikesavståndet kommit till användning. Vårsädden försenades 2 - 4 dagar.

På grund av stora nederbördsmängder under hösten förekom överflödsväningar. De lägre belägna delarna av fältet kunde ej skördas i normal tid. Skörden fick här uppskjutas i 3 veckor. Dålig bärighet på fältet.

Bengtsbo 1951, Västmanlands län

Matj.: Mullrik styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Värreaps

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		86.31	35		
Block		59.13	5		
Försöksled		11.25	5	2.25	3.52*
Rest		15.93	25	0.64	
Parc. nr från diken		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		11.9		100	
2		11.6	~ 0.3	97	
3		11.0	~ 0.3	92	
4		10.6	~ 1.3	89	
5		10.6	~ 1.3	89	
6		10.6	~ 1.3	89	

$$m = 0.30 \text{ dt/ha} (2.8\%) \quad m_{diff} = 0.43 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 27 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		77.45	35		
Block		47.96	3		
Försöksled		8.05	8	1.01	1.13
Rest		21.42	24	0.89	
Parc. nr från diken		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		11.6		100	
2		10.8	~ 0.8	93	
3		10.3	~ 1.3	89	
4		10.4	~ 1.1	90	
5		10.0	~ 1.6	86	
6		10.9	~ 0.7	94	
7		10.7	~ 0.9	92	
8		10.5	~ 1.1	91	
9		10.5	~ 1.1	91	

$$m = 0.43 (4.1\%) \quad m_{diff} = 0.61 \text{ dt/ha}$$

Skördedepresio i mellan dikerna föreligger å båda dikesavstånden. För det mindre avståndet kan densamma anges som statistiskt säker. Skördeminskningen mellan dikerna är i årets försök inte av

söderan storlek att det mindre systerdet ur avkastningssynpunkt kan ses motiverat.

Kloster 1951, Kopparbergs län

Matj.: Måttligt mullhaltig mjöllekr. - lätta mellanlera
Alv; Styvare mellanlera - Styv lera

A-försök (djupförsök)

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	119,60	14			
Block	45,07	4			
Försöksled	14,05	2		2,13	
Rest	59,68	8		8,71	4,09
		Skörd dt/ha		Rel. tal	
Dikessdjup 0,60 m		36,0		100	
- " - 0,85 m		35,6 $\pm$ 0,4		99	
- " - 1,10 m		36,7 $\pm$ 0,7		102	
$m = 1,17$ dt/ha (3,2 %) $m_{diff} = 1,65$ dt/ha					

Inga skillnader i avkastning mellan olika dikessdjup

Observationer: Inga skillnader i uppstörning under växten.

B-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	259,28	47			
Block	140,22	7			
Försöksled	29,91	5		5,93	2,35
Rest	89,15	35		2,55	
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		37,5		100	
2		37,1 $\pm$ 0,2		99	
3		36,7 $\pm$ 0,6		98	
4		36,5 $\pm$ 0,8		98	
5		35,1 $\pm$ 2,2		94	
6		36,5 $\pm$ 0,8		98	
$m = 0,50$ dt/ha (1,4 %) $m_{diff} = 0,72$ dt/ha					

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	304.49	95			
Block	50.66	7			
Försöksled	24.72	11		2.25	
Rest	229.11	77		2.98	1.32

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	38.0	100
2	37.7	~ 0.3
3	38.3	+ 0.3
4	37.6	~ 0.4
5	38.2	+ 0.2
6	37.5	~ 0.5
7	38.6	+ 0.6
8	37.7	~ 0.3
9	36.9	~ 1.1
10	37.6	~ 0.4
11	38.0	~ 0
12	38.4	+ 0.4

$$m = 0.54 \text{ dt/ha} (1.4\%) \quad m_{diff} = 0.76 \text{ dt/ha}$$

Ingen skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavständerna
Observationer: Jämna upptorkning.

Tingvalls egendom 1951, Göteborgs och Bohus län

Jordart: Mellanlera

Gröda: Värvete

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	293.43	35			
Block	118.28	5			
Försöksled	108.36	5		21.67	8.12 ~~8.12~~
Rest	66.79	25		2.67	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	29.9	100
2	28.2	~ 1.7
3	27.2	~ 2.7
4	26.4	~ 3.5
5	25.9	~ 4.0
6	25.0	~ 4.9

$$m = 0.61 \text{ dt/ha} (2.2\%) \quad m_{diff} = 0.86 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	417.27	53			
Block	11.30	5			
Försöksled	239.32	8	29.92	14.05 ^{***}	
Rest	85.15	40	2.13		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	31.3			100	
2	28.6	~ 2.7		91	
3	27.2	~ 4.1		87	
4	27.0	~ 4.3		86	
5	26.2	~ 5.1		84	
6	25.8	~ 5.5		82	
7	25.4	~ 5.9		81	
8	25.1	~ 6.2		80	
9	25.2	~ 6.1		81	

$$m = 0.54 \text{ dt/ha (2.0 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.77 \text{ dt/ha}$$

Signifikanta skörde depressioner har erhållits å båda dikesavstånden. Med de utslag, som föreligger i årets försök, är det ej motiverat med en ökning av dikesavståndet över 16 meter.

Observationer: Skillander i upptorkning mellan olika dikesavstånd föreläg på ett tidigt stadiu under våren. Vid vårplöjningen den 27/4 var dessa fortfarande märkbara. De orsakade dock inga direkta olägenheter i arbetet. Inga skillander i bärighet under hösten 1951.

Gunnarstorp 1951, Skaraborgs län

Matj.: mättligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vårraps

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	76.07	39			
Block	39.59	9			
Försöksled	12.08	3	4.03	4.48 ^{**}	
Rest	24.40	27	0.90		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	9.9	100
2	9.2 = 0.7	93
3	9.1 = 0.8	92
4	8.7 = 1.2	88

$$m = 0.23 \text{ dt/ha (2.5 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.33 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	94.57	47			
Block	61.93	7			
Försöksled	4.90	5	0.98	1.24	
Rest	27.74	35	0.79		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	11.9	100
2	11.8 = 0.1	99
3	11.6 = 0.3	97
4	11.5 = 0.4	97
5	11.4 = 0.5	96
6	11.2 = 0.7	94

$$m = 0.25 \text{ dt/ha (2.0 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.35 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 32 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	208.71	47			
Block	120.36	5			
Försöksled	16.87	7	2.41	1.18	
Rest	71.48	35	2.04		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	12.9	100
2	13.1 = 0.2	102
3	12.1 = 0.8	94
4	11.8 = 1.1	91
5	11.6 = 1.3	90
6	12.3 = 0.6	95
7	12.5 = 0.4	97
8	12.4 = 0.5	96

$$m = 0.45 \text{ dt/ha (3.6 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.65 \text{ dt/ha}$$

En mindre skörddepression föreligger å samtliga avstånd. På 16 m:s avståndet, där antalet upprepningar är stort, kan den anses som statistiskt ganska säker. I den överlag svaga gröden

blir den absoluta skördeminskningen dock låg.

Observationer: På tidigt stadium under våren kunde tydliga skillnader i upptorkning konstateras. Framförallt de stamlikade rutorna varo sämre upptorkade. Förhållandena varo emellertid betydligt bättre än under föregående år, på grund av den förbättrade ytvattenavledningen till de nysatta dagvattenbrunnarna. Vid tidpunkten för ett normalt vär bruk hade skillanderne i upptorkning i huvudsak utjämnats, så att sådden kunde ske utan nämnvärda olägenheter. Nederbörden under våren var mindre än normalt.

Hede Säteri 1951. Älvborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig moig lättlera (molera)

Alv: Styv lera

Gröda: Korn

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	229.37	29			
Block	112.34	5			
Försöksled	41.53	4	10.38		2.72 ⁺
Rest	76.10	20	3.81		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha			
1	27.1		100		
2	23.7	- 3.4	87		
3	21.8	- 5.3	80		
4	21.9	- 5.2	81		
5	22.8	- 4.3	84		
m = 0.80 dt/ha (3.4 %)	m _{diff} = 1.15 dt/ha				

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	357.33	59			
Block	101.82	5			
Försöksled	131.04	9	14.56		5.24 ~~5.23~~
Rest	124.37	45	2.78		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27.2	100
2	24.3	89
3	22.0	81
4	23.2	85
5	22.5	83
6	23.1	85
7	23.0	85
8	22.9	84
9	22.0	81
10	22.1	81

$$m = 0.69 \text{ dt/ha (3.0\%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.97 \text{ dt/ha}$$

Det större dikesavståndet har en signifikant skörddepression mellan dikena. Detta utsätter här för sig dock i huvudsak till de båda dikesparcellerna som markant skiljer sig från de övriga. I årets försök synes dock det större dikesavståndet vara tillfyllest.

Säbyholm 1951, Malmöhus län

Matj.: Måttligt mullhaltig lättare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Sockerbetor

A-försök (avståndsför. dj)

1.	2.	3.	4.	5.
Total	1929.11	14		
Block	534.23	4		
Försöksled	128.111	2	64.06	
Rest	1166.52	8	145.87	2.28

Dikesavstånd	Skörd dt/ha	Rel. tal
12 m	467.0	100
16 m	460.4	99
24 m	466.1	100

$$m = 5.40 \text{ dt/ha (1.2\%)} \quad m_{\text{diff}} = 7.64 \text{ dt/ha}$$

A-försök (djupförsök)

1.	2.	3.	4.	5.
Total	2756.15	7		
Block	2349.13	3		
Försöksled	102.12	1	102.22	
Rest	404.81	3	134.94	1.32

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesdjup 0.80 m	452.0	100
- " - 1.20 m	444.8 - 7.2	98
$m = 5.81 \text{ dt/ha } (1.3\%)$		$m_{diff} = 8.22 \text{ dt/ha}$

B-försök

Dikesavstånd 12 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	11124.52	23		
Block	4475.98	3		
Försöksled	2974.61	5	594.92	2.38 +
Rest	3750.93	15	250.40	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	466.9		100	
2	459.5 - 7.4		98	
3	482.9 + 16.0		103	
4	473.5 + 6.6		101	
5	492.4 + 25.5		105	
6	484.3 + 17.4		104	
$m = 7.91 \text{ dt/ha } (1.7\%)$		$m_{diff} = 11.18 \text{ dt/ha}$		

Dikesavstånd 16 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	4365.58	23		
Block	11126	3		
Försöksled	532.37	5	66.49	
Rest	3130.14	15	142.00	2.14
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal.	
1	456.2		100	
2	451.1 - 5.1		99	
3	455.6 - 0.6		100	
4	453.7 + 2.5		100	
5	453.0 - 3.2		99	
6	462.5 + 6.5		101	
$m = 5.96 \text{ dt/ha } (1.3\%)$		$m_{diff} = 8.43 \text{ dt/ha}$		

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	9585.25	23			
Block	2971.59	3			
Försöksled	1361.14	5	272.23		
Rest	5263.22	15	350.88	1.29	
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		467.0		100	
2		465.1	+ 3.1	100	
3		470.7	+ 5.7	101	
4		472.2	+ 5.2	101	
5		474.8	+ 7.8	102	
6		488.3	+21.3	105	

$$m = 9.51 \text{ dt/ha} \quad (2.0\%) \quad m_{diff} = 13.45 \text{ dt/ha}$$

Enligt både A- och B-försöken föreligger ingen skillnad i avkastning mellan de prövade dikesavstånden.

Djupförsöket visar ingen skillnad mellan de prövade djupen.

Observationer: Fågra skillnader i upptörkning mellan försöksleden kunde ej iakttagas på våren.

Broholm 1951, Uppsala län

Specialförsök, Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Värvete

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	184,16	35			
Block	83,44	5			
Försöksled	34,19	5	6,84	2,57 ^{**}	
Rest	66,53	25	2,66		
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	22,3			100	
2	24,0	+ 1,7		108	
3	24,6	+ 2,3		110	
4	24,0	+ 1,7		108	
5	24,6	+ 2,3		110	
6	25,0	+ 2,7		112	

$$m = 0,59 \text{ dt/ha} (2,4\%) \quad m_{\text{diff}} = 0,81 \text{ dt/ha}$$

En statistiskt säker skördedepresion föreligger intill dikerna. Med ledning av årets resultat torda därför ett något större dikesavstånd ur avkastningssynpunkt vara motiverat.

Henriksberg 1951, Uppsala län

Specialförsök, Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

Matj.: Något mullhaltig styvare mellanlers

Alv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

B-försök

Dikesavstånd 20 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	225,49	55			
Block	124,03	6			
Försöksled	12,41	7	1,77		
Rest	89,05	42	2,12	1,20	

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tel.
1	21.8	100
2	22.3 + 0.5	102
3	22.4 + 0.6	103
4	22.7 + 0.9	104
5	22.2 + 0.4	102
6	21.7 - 0.1	100
7	21.9 + 0.1	100
8	21.1 - 0.7	97

$$m = 0.52 \text{ dt/ha} (2.4\%) \quad m_{diff} = 0.76 \text{ dt/ha}$$

Någon skörddepression mellan dikerna synes ej föreligga. Med ledning av årets resultat torde därför ett något större dikesavstånd ur avkastningspunktet vara motiverat.

Travéenberg 1951. Uppsala län

Specialförsök. Skördon verkställld på en vanlig täckdikning.

Mätj.: Mittligt nullbelägg styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Värvete

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	191.92	41			
Block	114.62	6			
Försöksled	16.04	5	3.61	1.82	
Rest	39.26	30	1.98		

Parc. nr från dike	Skörd dt/ha	Rel. tel.
1	37.3	100
2	27.3 - 0	100
3	37.1 - 0.2	99
4	36.2 - 0.9	97
5	35.6 - 1.7	95
6	36.6 - 0.7	98

$$m = 0.50 \text{ dt/ha} (1.4\%) \quad m_{diff} = 0.71 \text{ dt/ha}$$

Någon nämnvärd skörddepression mellan dikerna synes ej föreligga. Årets resultat tycks motivera ett något större dikesavstånd.

Klagstorp 1951, Malmöhus län

Specialförsök. Skörden verkställd på en vanlig täckdikning

Matj.: Mittligt mullhaltig mellanlora

Alv: Styv lera

Gröda: Blandsäd

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	1442.88	47		
Block	189.19	7		
Försöksled	715.74	5	143.37	9.31 ~~medel~~
Rest	537.95	35	15.37	
Parc. nr från dike	Skörd dt/ha		Rel. tal	
1	33.5		100	
2	34.0 + 0.5		101	
3	39.4 + 5.9		118	
4	41.1 + 7.6		123	
5	41.4 + 7.9		124	
6	41.4 + 7.9		124	

$$m = 1.23 \text{ dt/ha} \quad (3.2\%) \quad m_{diff} = 1.75 \text{ dt/ha}$$

En mycket kraftig skördedepression föreligger intill dikena.
Årets resultat tycks motivera ett något större dikesavstånd

Maggegården 1951, Skaraborgs län

Specialförsök. Skörden verkställd på en vanlig täckdikning

Matj.: Mittligt mullhaltig mellanlora

Alv: Styv lera

Gröda: Havre

B-försök

Dikesavstånd 20 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	75.75	35		
Block	18.16	5		
Försöksled	5.23	5	1.05	
Rest	52.36	25	2.09	1.99

Parc. nr från d ike	Skörd dt/ha	Rel. tal
1	27.3	100
2	27.6 + 0.3	101
3	27.9 + 0.6	102
4	28.1 + 0.8	103
5	27.2 - 0.1	100
6	27.2 - 0.1	100

$$m = 0.54 \text{ dt/ha (1.9 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 0.75 \text{ dt/ha}$$

Ingen skördedepression mellan dikena. Årets resultat tycks motivera ett något större dikesavstånd.

Vallar.

Humleldern 1951, Södermanlands län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlora

Alv: Styv lora

Gröda: Vall II

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	78.15	6			
Block	26.72		2		
Försöksled	24.89		2	12.45	1.88
Rest	26.54		4		6.64

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 15 m	63.6	100
" " 20 m	55.8 ~ 7.8	88
" " 25 m	51.6 ~ 12.0	81
$m = 4.47 \text{ dt hö/ha}$ (7.8 %)	$m_{diff} = 1.50 \text{ dt hö/ha}$	

Beförsök

Dikesavstånd 15 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	108.05	35			
Block	77.74	5			
Försöksled	5.16	5		1.03	1.16
Rest	22.15	25		0.89	

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	57.9	100
2	59.4 + 1.5	103
3	58.2 + 0.3	101
4	58.5 + 0.6	101
5	58.5 + 0.6	101
6	57.6 - 0.3	99

$m = 7.14 \text{ dt hö/ha}$ (1.0 %), $m_{diff} = 1.65 \text{ dt hö/ha}$

Dikesavstånd 25 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		114.69	23		
Block		66.52	3		
Försöksled		5.07	5	1.01	
Rest		43.00	15	2.87	2.84

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	53.7	100
2	53.7 + 3.0	106
3	53.4 - 0.3	99
4	52.8 - 0.9	98
5	52.8 - 0.9	98
6	55.2 + 1.5	103

$$m = 2.55 \text{ dt hö/ha (4.7 %)} \quad m_{diff} = 3.60 \text{ dt hö/ha}$$

I A-försöket har erhållits ganska betydande skördeminskningar för större dikesavstånd. Utvärden kan emellertid ej anses som statistiskt säkra.

Enligt B-försöket föreligger ingen skördedepression mellan dikena. Det större dikesavståndet synes därför enligt årets försök vara fullt tillräckligt.

Majorsgården 1951, Göteborgs och Bohus län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlara

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		6.41	5		
Block		0.31	2		
Försöksled		4.86	1	4.86	7.48 ⁺
Rest		1.29	.2	0.65	

Dikesavstånd	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
15 m	21.9	100
" " 30 m	16.5 - 5.4	75

$$m = 1.41 \text{ dt hö/ha (7.3 %)} \quad m_{diff} = 1.99 \text{ dt hö/ha}$$

En tendens till skördeminskning för det större dikesavståndet har erhållits i årets försök.

Vrå Nolgården 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

A-försök (stamdkning)

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	18.16		7		
Block	15.73		3		
Försöksled	2.00		1	2.00	14.29**
Rest	0.43		3		0.14

	Skörd dt/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 15 m	44.4	100
Stamdkning	41.4 ~ 3.0	93

$$m = 0.60 \text{ dt/ha (1.4 %)} \quad m_{\text{diff}} = 3.0 \text{ dt/ha}$$

Försöket registrerar ganska säkert en skördeminskning för det stamdknade försöksledet.

Vrå Nolgården 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Mycket styv lera

Gröda: Vall II

B-försök

Dikesavstånd 15 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	29.27	24			
Block	9.45	4			
Försöksled	12.55	4	3.14		6.98
Rest	7.27	16	0.45		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
1	55.2		100		
2	51.6	~ 3.6	93		
3	50.4	~ 4.8	91		
4	49.8	~ 5.4	90		
5	49.5	~ 5.7	90		

$$\bar{m} = 0.90 \text{ dt hö/ha } (1.8 \%) \quad m_{\text{diff}} = 1.26 \text{ dt hö/ha}$$

Ett statistiskt siffer skördeminskning föreligger mellan dikerna. Den är dock inte i årets försök så stor att den motiverar ett mindre dikesavstånd.

Bränneberg 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mollenlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	97.55	35			
Block	15.08	5			
Försöksled	49.29	5	9.86		7.41
Rest	31.18	25	1.33		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
1	36.3		100		
2	30.7	~ 5.6	85		
3	28.1	~ 8.2	77		
4	26.7	~ 9.6	74		
5	26.7	~ 9.6	74		
6	24.4	~ 11.9	67		

$$\bar{m} = 1.55 \text{ dt hö/ha } (5.4 \%) \quad m_{\text{diff}} = 2.10 \text{ dt hö/ha}$$

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	254.80		35		
Block	103.45		5		
Försöksled	105.82		5	21.16	11.63 ^{***}
Rest	45.53		25		1.82
Perce. nr från diko		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1		41.6		100	
2		30.4	~ 11.2	75	
3		29.0	~ 12.6	70	
4		26.7	~ 14.9	64	
5		25.4	~ 16.2	61	
6		25.3	~ 16.5	60	

$$m = 1.82 \text{ dt hö/ha} (6.1\%) \quad m_{diff} = 1.57 \text{ dt hö/ha}$$

Statistiskt säkra skördedepresioner föreligger å båda dikesavstånden. Enligt årets resultat bör inte större dikesavstånd än 16 m komma till användning

Apertin 1951, Västerviks län

Matj. : Mjällera

Alv. : Mjällera

Gröda: Vall III

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	111.98		7		
Block	13.32		3		
Försöksled	3.65		1	3.65	10.7 ^{**}
Rest	1.01		3		0.34
		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
Dikesavstånd 18 m		39.0		100	
~ " ~ 36 m		34.8 ~ 4.2		89	
m = 0.90 dt hö/ha (2.4%)					
		m _{diff} = 1.26 dt hö/ha			

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	80.92	35			
Block	52.15	5			
Försöksled	7.79	5	1.56	1.86	⁺
Rest	20.93	25	0.84		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1		37.2		100	
2		30.7	~ 1.5	104	
3		36.6	~ 0.6	98	
4		35.4	~ 1.	95	
5		34.2	~ 3.	92	
6		36.3	~ 0.9	98	

$$m = 1.11 \text{ dt hö/ha (3.1 \%)} \quad m_{diff} = 1.56 \text{ dt hö/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	406.94	71			
Block	126.60	5			
Försöksled	225.20	11	20.47	20.47	^{diff}
Rest	55.14	55	1.00		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1		43.2		100	
2		41.4	~ 1.8	96	
3		36.6	~ 6.6	85	
4		34.5	~ 8.7	80	
5		32.7	~ 10.7	76	
6		31.2	~ 12.0	72	
7		30.9	~ 12.3	72	
8		28.5	~ 14.7	66	
9		28.5	~ 14.7	66	
10		27.6	~ 15.6	64	
11		27.5	~ 15.9	64	
12		26.7	~ 16.5	62	

$$m = 1.23 \text{ dt hö/ha (3.8 \%)} \quad m_{diff} = 1.74 \text{ dt hö/ha}$$

A-försöket registrerar ganska säkert en skördeminskning på de större dikesavståndet.

I B-försöket finns statistiskt säkert utslag i det stora dikesavståndet. Årets försök tycks inte motivera en ökning av dike avståndet över 18 m.

Lindesnär 1951, Västernorrlands län

Jordart: Mjöllnera

Gröda: Vell III

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	12.04		5		
Block	3.43		2		
Försöksled	0.48		1	0.48	
Rest	8.13		2	4.07	8.48

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	52.2	100
" " 36 m	50.2 = 2.0	96

$$m = 4.21 \text{ dt hö/ha (8.2 \%)} \quad m_{diff} = 5.94 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	66.61		29		
Block	12.83		4		
Försöksled	35.09		5	7.02	7.55 ^{SEKSE}
Rest	18.69		20	0.93	

	Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1		59.4	100
2		54.0 = 5.4	91
3		50.8 = 8.0	86
4		47.5 = 11.9	80
5		50.0 = 9.4	84
6		49.0 = 10.4	82

$$m = 1.58 \text{ dt hö/ha (3.1 \%)} \quad m_{diff} = 2.23 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	200.97		71		
Block	28.02		5		
Försöksled	84.79		11	7.71	4.82 ^{SEKSE}
Rest	88.16		55	1.60	

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	56.9	100
2	50.8 - 6.1	89
3	49.0 - 7.9	86
4	49.0 - 7.9	86
5	45.8 -10.1	82
6	44.6 -12.1	78
7	42.1 -14.6	74
8	45.0 -11.8	79
9	45.4 -11.5	80
10	45.2 -13.7	76
11	44.6 -12.3	78
12	44.3 -12.6	78

$$m = 1.87 \text{ dt hö/ha (4.0 \%)} \quad m_{diff} = 2.65 \text{ dt hö/ha}$$

A-försöket har givit en skördminskning för det större dikesavståndet. Utslaget ligger emellertid helt inom folgränserna.

I B-försöket har erhållits statistiskt säkra skördedepressioner åt båda dikesavstånden. Denna skördedepression är dock av den storleksordningen i årets försök, att även det större dikesavståndet kan anses tillflytligt.

Uddeholm 1951, Värmlands län

Matj.: Mättligt mullhaltig mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Vall I

A-försök

1.	2.	3.	4.	5.
Total	1256.92	15		
Block	717.97	3		
Försöksled	277.18	3	92.39	5.18 *
Rest	261.77	9	29.09	
		Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 18 m	63.4		100	
- " - 24 m	69.0 + 0.6		101	
- " - 30 m	98.7 + 30.3		144	
- " - 60 m	73.5 + 5.1		107	

$$m = 8.07 \text{ dt hö/ha (10.4 \%)} \quad m_{diff} = 11.40 \text{ dt hö/ha}$$

B-försökDikesavstånd 10 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	149.93	23			
Block	74.18	3			
Försöksled	21.29	5	4.26	1.17	
Rest	54.46	15	3.63		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
1		117.0	100		
2		113.1	+ 3.7	97	
3		107.4	+ 9.6	92	
4		111.9	+ 5.1	96	
5		113.4	+ 3.6	97	
6		111.3	+ 5.7	95	

$$m = 2.85 \text{ dt hö/ha} \quad (2.5 \%) \quad m_{diff} = 1.02 \text{ dt hö/ha}$$

Dikesavstånd 30 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	263.68	51			
Block	36.20	3			
Försöksled	66.57	7	9.51	1.49	
Rest	133.91	21	6.38		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
1		150.3	100		
2		150.6	+ 0.3	100	
3		148.5	- 1.8	99	
4		146.4	- 3.9	97	
5		142.8	- 7.5	95	
6		143.1	- 7.2	95	
7		152.7	+ 7.7	102	
8		156.3	+ 6.	104	

$$m = 3.78 \text{ dt hö/ha} \quad (2.5 \%) \quad m_{diff} = 5.34 \text{ dt hö/ha}$$

I A-försöket finns tendens till att de större dikesavstånden skulle ha givit bättre skönderesultat.

B-försöket har en tendens i den andra riktningen. - Med de förutsättningar som gällt i år hade 30 m:s dikesavstånd varit fullt tillräckligt.

Observationer: Upptorkningen på våren gick långsammare på 60 m:s avstånden än på den övriga delen av fältet. I svackor mellan dikena hade klövern gått ut under vintern.

Morrby 1951, Västernorrlands län

Matj.: Måttligt mullhaltig støyvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall II

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	19.13	19			
Block	4.08	3			
Försöksled	3.33	4	0.93	1.05	
Rest	11.12	12	0.93		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1	58.2			100	
2	56.7	~ 1.5		97	
3	55.5	~ 2.7		95	
4	57.3	~ 0.9		98	
5	54.3	~ 3.9		93	

$$m = 1.44 \text{ dt/ha} \quad (2.6\%) \quad m_{diff} = 2.04 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	36.64	27			
Block	18.17	3			
Försöksled	4.36	6	0.73		
Rest	14.11	18	0.78	1.07	
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1	61.8			100	
2	59.7	~ 2.1		97	
3	57.9	~ 3.9		94	
4	57.9	~ 3.9		94	
5	59.4	~ 2.4		96	
6	58.8	~ 3.0		95	
7	58.8	~ 3.0		95	

$$m = 1.35 \text{ dt/ha} \quad (2.3\%) \quad m_{diff} = 1.89 \text{ dt/ha}$$

Några statistiskt säkra utsäg förekommer inte. 24 m:s dikesavstånd tycks alltså ha varit fullt tillräckligt under de förhållanden som varit rådande under året.

Spisbo 1951, Kopparslätten Jön

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare follenlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall III

B-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		49.49	35		
Block		16.83	5		
Försöksled		20.93	5	4.20	8.94 ^{medel}
Rest		11.63	25	0.47	
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tal	
1		20.7		100	
2		16.5	~ 4.2	80	
3		15.0	~ 5.7	72	
4		14.7	~ 6.1	71	
5		13.8	~ 6.1	67	
6		14.1	~ 6.0	68	

$$m = 0.84 \text{ dt hö/ha (5.5\%)} \quad m_{d16m} = 1.20 \text{ dt hö/ha}$$

Dikesavstånd 24 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total		64.71	35		
Block		22.16	5		
Försöksled		30.76	5	6.15	23.67 ^{medel}
Rest		11.89	25	0.45	
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tal	
1		21.3		100	
2		15.9	~ 5.4	75	
3		14.1	~ 7.2	66	
4		13.5	~ 7.6	63	
5		12.9	~ 8.1	61	
6		14.1	~ 7.1	66	

$$m = 0.84 \text{ dt hö/ha (5.5\%)} \quad m_{d24m} = 1.20 \text{ dt hö/ha}$$

Signifikante skillnader har registrerats på såväl 16 som 24 m:s avstånden. Det är dock i huvudsak dikesparcellen som markant skiljer sig från de övriga. Med de betingelser som varit rådande i år, synes det större dikesavståndet vara fullt tillräckligt.

Rogsta Prästbord 1951, Västernorrlands län

Matj.: Mullrik mjällera

Alv: Mjällera

Gröda: Vall I

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	994.02	11			
Block	452.42	3			
Försöksled	266.80	2	133.4		2,78 +
Rest	287.80	6	48.0		

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 18 m	79.2	100
- " - 27 m	52.2 ~ 27.0	66
- " - 36 m	47.1 ~ 32.1	59

$$m = 10.5 \text{ dt/ha} \quad (17.7 \%) \quad m_{\text{diff}} = 14.9 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 18 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	215.59	23			
Block	56.02	3			
Försöksled	29.09	5	5.82		1,27
Rest	68.48	15	4.57		

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	107.7 ~	100
2	103.6 ~ 3.6	96
3	96.9 ~ 10.8	90
4	104.1 ~ 3.6	97
5	104.4 ~ 3.3	97
6	104.4 ~ 3.3	97

$$m = 3.21 \text{ dt/ha} \quad (3.1 \%) \quad m_{\text{diff}} = 4.53 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 27 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	330.80	35			
Block	275.72	3			
Försöksled	31.27	8	3.91	3.95	
Rest	23.81	24	0.99		
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha		Rel. tal		
1	87.0		100		
2	84.9	~ 2.1	98		
3	82.2	~ 4.8	94		
4	80.1	~ 6.9	92		
5	78.0	~ 9.0	90		
6	79.8	~ 7.2	92		
7	78.9	~ 8.1	91		
8	80.1	~ 6.9	92		
9	78.9	~ 8.1	91		

$$n = 1.50 \text{ dt/ha} \quad (1.85 \%) \quad m_{\text{diff}} = 2.13 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 36 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	250.09	47			
Block	112.44	3			
Försöksled	11.54	11	1.05		
Rest	126.11	33	3.82	3.64	
Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha		Rel. tal		
1	62.7		100		
2	59.4	~ 3.3	95		
3	60.9	~ 1.8	97		
4	58.2	~ 4.5	93		
5	59.4	~ 3.3	95		
6	62.7	~ 0	100		
7	60.9	~ 1.8	97		
8	60.6	~ 2.1	97		
9	62.7	~ 0	100		
10	61.8	~ 0.9	99		
11	61.5	~ 1.2	98		
12	59.4	~ 3.3	95		

$$n = 2.34 \text{ dt/ha} \quad (4.8 \%) \quad m_{\text{diff}} = 4.57 \text{ dt/ha}$$

I A-försöket föreligger tendens till lägre skörd vid större dikesavstånd.

I B-försöket har emellertid snärre skörddepressioner mellan dikerna å samtliga avstånd. Under de förhållanden som varit rådande under året, är dock inte skörddepressionen så stor att den motiverar ett mindre dikesavstånd än 36 m.

Observationer: Snabbare upptorkning på de tätast dikade områdena.

Stornäset 1951, Västernorrlands län

Matj.: Mo

Alv.: Mo

Gröda: Vall II

A-försök

1.	2.	3.	4.	5.
Total	62,27	5		
Block	35,77	2		
Försöksled	19,80	1	19,80	5,91 +
Rest	6,70	2	3,55	
		Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 18 m		94,5	100	
- " - 36 m		83,7 - 10,8	89	
m = 3,18 dt/ha (3,6 %)	m _{diff} = 4,50 dt/ha			

B-försök

Dikesavstånd 18 m

1.	2.	3.	4.	5.
Total	224,31	23		
Block	31,52	3		
Försöksled	51,51	5	10,30	1,09
Rest	141,28	15	9,42	
Per. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
1		92,4	100	
2		87,6 - 4,8	95	
3		96,3 + 3,9	104	
4		99,6 + 7,2	108	
5		100,2 + 7,8	108	
6		96,9 + 4,5	105	
m = 4,62 dt/ha (4,6 %)	m _{diff} = 6,54 dt/ha			

Dikesavstånd 56 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	756.02	47			
Block	61.94	5			
Försöksled	224.69	11	20.43	1.44	
Rest	469.39	33	14.22		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha	Rel. tal		
1		108.3	100		
2		94.8	88		
3		84.6	78		
4		88.5	82		
5		96.0	89		
6		95.4	88		
7		96.0	89		
8		98.7	91		
9		94.5	87		
10		99.0	91		
11		104.1	96		
12		105.9	98		

m = 5.67 dt/ha (5.8 %) m_{medf} = 8.01 dt/ha

A-försöket visar tendens till lägre skörd på det större dikesavståndet.

I B-försöket har ej emhållits några skördedepressioner mellan dikerna. Någon skillnad i avkastning mellan de prövade avstånden synes ålades ej föreligga i årets försök.

Observationer: På ett tidigt stadium på våren kunde en något bättre upptorkning konstateras på den tätare dikningen. Denna skillnad utjämnades emellertid ganska snart.

Vojakhale 1951, Norrbottens län

Matj. i Måttligt väl hältig lerig mo - sand

Alvr. lerig mjöla

Gröda: Vall I

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	80.28	8			
Block	18.54	2			
Försöksled	20.93	2	10.47	1.03	
Rest	40.81	4	10.20		

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	54.6	100
- " - 40 m	65.4 + 10.8	120
- " - 60	57.6 + 3.0	105

$$m = 5.52 \text{ dt/ha (9.3 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 7.80 \text{ dt/ha}$$

B-förlöp

Dikesavstånd 20 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	63.27	23			
Block	29.48		3		
Försöksled	19.07		5	3.81	3.89 $\ddagger$
Rest	14.72		15	0.98	
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tal	
1		68.4		100	
2		70.8 + 2.4		104	
3		69.0 + 0.6		101	
4		66.9 + 1.5		98	
5		65.4 + 3.0		96	
6		62.4 + 6.0		91	

$$m = 4.68 \text{ dt/ha (7.0 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 6.65 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 40 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	201.67	23			
Block	141.70		3		
Försöksled	20.55		5	4.11	1.58
Rest	39.42		15	2.60	
Parc. nr från dike		Skörd dt/ha		Rel. tal	
1		71.7		100	
2		67.8 + 3.9		95	
3		70.5 + 1.2		98	
4		68.1 + 3.6		95	
5		65.4 + 6.3		91	
6		63.3 + 8.4		88	

$$m = 2.43 \text{ dt/ha (3.6 \%)} \quad m_{\text{diff}} = 3.45 \text{ dt/ha}$$

Utslagen i A-försöket ligger helt inom felgränserna. I B-försöket föreligga tendens till skördedepression mellan dikerna. I årets försök ville det större dikesavståndet vara tillfyllest.

Observationer! Några skillnader i upptakning, kunde inte konstateras.

Kokkola 1951, Norrbottens län

Matj.: Lerig mo

Alv: Lerig mjölla

Gröda: Vall III

A-försök

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	9.65	5			
Block	5.63	2			
Försöksled	3.38	1		3.58	10.9 ⁺
Rest	0.68	2		0.31	

	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
Dikesavstånd 20 m	47.1	100
" " 40 m	51.6 + 4.5	110

$$m = 0.84 \text{ dt/ha} \quad (1.7\%) \quad m_{diff} = 1.17 \text{ dt/ha}$$

B-försök

Dikesavstånd 20 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	50.82	23			
Block	10.16	3			
Försöksled	33.17	5		6.63	13.26 ^{SEK}
Rest	7.49	15		0.50	

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	55.2	100
2	47.1 - 8.1	85
3	45.6 - 9.6	83
4	45.6 - 9.6	83
5	45.0 - 10.2	82
6	45.6 - 9.6	83

$$m = 1.08 \text{ dt/ha} \quad (1.2\%) \quad m_{diff} = 1.53 \text{ dt/ha}$$

Dikesavstånd 40 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	54.98	23			
Block	19.78	3			
Försöksled	34.77	5		2.85	2.02 ⁺
Rest	10.43	15		1.40	

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	55.8	100
2	49.2 ~ 6.6	88
3	49.2 ~ 6.6	88
4	49.8 ~ 6.0	89
5	51.0 ~ 4.8	91
6	49.8 ~ 6.0	89

$$m = 1.77 \text{ dt/ha} (3.5 \%) \quad m_{\text{diff}} = 2.49 \text{ dt/ha}$$

Enligt A-försöket föreligger tendens till högre skörd på det större dikesavståndet.

B-försöket visar depression mellan dikerna. Det är här dikesparcellerna, som skiljer sig markant från de övriga. Det större dikesavståndet synes i årets försök vara tillfyllest.

Observationer: Inga skillnader i utveckling om uppstorkningen.

Siknäs 1951, Norrbottens län

Matj.: Svagt lerig -lerig mo

Allv: Svagt lerig - lerig mo - sанд

Gröda: Vall II

A-försök

1.	2.	3.	4.	5.
Total	18.99	5		
Block	18.79	2		
Försöksled	0.13	1	0.13	3.25
Rest	0.07	2	0.04	
		Skörd dt hö/ha	Rel. tal	
Dikesavstånd 20 m	60.9		100	
- " - 40 m	60.0 ~ 0.9		99	

$$m = 0.35 \text{ dt/ha} (0.6 \%) \quad m_{\text{diff}} = 0.43 \text{ dt/ha}$$

I den här förföljande grädden föreligger ingen skillnad mellan de båda avstånden.

Observationer: Uppstorkningen sen och ojämn och till synes oberoende av dikeväxten.

Maggegården 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styvare mellanlera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

Specialförsök: Skörden verkställd på en vanlig täckdikning.

E-försök

Dikesavstånd 20 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	65.84	35			
Block	36.21	5			
Försöksled	29.19	5	5.64	7.12 ^{med}	
Rest	20.24	25	0.82		
Parc. nr från dike		Skörd dt hö/ha		Rel. tel	
1		66.7		100	
2		61.6	~ 5.1	92	
3		60.5	~ 6.2	91	
4		59.1	~ 7.6	89	
5		60.8	~ 5.9	91	
6		61.6	~ 5.1	92	

$$m = 1.00 \text{ dt/ha} \quad (1.6 \beta) \quad m_{\text{dijk}} = 1.40 \text{ dt/ha}$$

Dikesparceller skilljer sig med statistisk säkerhet från de övriga. Årets resultat synes motivera ett något större dikesavstånd.

Stensfält 1951, Skaraborgs län

Matj.: Måttligt mullhaltig styv lera

Alv: Styv lera

Gröda: Vall I

Specialförsök: Skörden verkställd på en vanlig täckdikning

E-försök

Dikesavstånd 16 m

	1.	2.	3.	4.	5.
Total	58.65	29			
Block	13.41	5			
Försöksled	6.77	4	1.69	1.82 ⁺	
Rest	18.67	20	0.93		

Parc. nr från dike	Skörd dt hö/ha	Rel. tal
1	79,2	100
2	77,7	98
3	80,4	102
4	81,3	103
5	81,3	103

$$m = 1,20 \text{ dt/ha} \quad (1,5\%) \quad m_{diff} = 1,71 \text{ dt/ha}$$

Någon skördedepression mellan dikerna har ej erhållits i årets försök.

Sammansättning av årets avståndsförsök skördade enligt bandmetoden.

Med ledning av skördepressions storlek mellan dikeledningarna ställs i relation till dikaningskostnaden har försöken i nedanstående tabell uppdelats i följande tre grupper:

1. Antal fall där ett mindre dikesavstånd än det "normala" (d.v.s. det dikesavstånd som normalt användes vid täckdikning av infärgavarande jord) synes vara önskvärt.
2. Antalet fall där ett större dikesavstånd än det "normala" synes vara tillräcklig.
3. Antalet fall där ett större dikesavstånd än dubbla det "normala" synes vara tillräcklig.

Prövade dikesavstånd					
Grödor	Försök antal	Försök antal procent	Ökning av dikesavståndet försök antal	N U B B E L I T	
				%	Ökning av dikesavståndet försök antal procent
Höstsädde	17	1	16	7	3
Värsädda	22	-	21	14	11
Vallar	14	-	14	10	6
Summa	53	1	51	98	31
				20	65

Förteckning över skördade försök.

sid.	sid.
Apertin	54
Bengtsbo	38
Blomsterbängen ...	21
Broholm	47
Bränneberg	53
Djurby	16
Ekerum	3
Elfgärde	18
Falkenå	36
Forstena	34
Gammalstorp	9
Gunnarstorp	41
Hammarby	27
Hede säteri	43
Henriksberg	18
Henriksberg	47
Holmen	14
Humlekärr	51
Håga	24
Klagstorp	49
Kloster	39
Kukkola	66
Kvarntorp	15
Lindesnår	56
Lyrungs	5
Lönhult	7
Lövsta	26
Maggegården	49
Maggegården	68
Majorsgården	52
Marsta	22
Norrby Prästg. ...	59
Ryholm	33
Rogsta	61
Siknäs	67
Sneby	20
Spisbo	60
Stensfält	68
St. Kill	19
Stornäset	63
Svalövsgården	30
Säbyholm	44
Söderby	17
Sötålon	31
Tingvall	40
Travenberg	48
Tyskagården	8
Törsta	25
Ubby	20
Uddeholm	57
Vrå Nolg.	12
Vrå Nolg.	53
Vojakkala	64
Västerby	2
Övragård	28

